

Talousvaliokunnan mietintö n:o 12 hallituksen esityksestä laiksi kuluttajavirastosta

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 1989 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 151 laiksi kuluttajavirastosta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina hallitusneuvos Tauno Heikonen, toimistopäällikkö Antti Toivonen ja toimistopäällikkö Kristian Tammivuori kauppa- ja teollisuusministeriöstä, osastopäällikkö Rolf Berger maa- ja metsätalousministeriöstä, apulaisosastopäällikkö Jarkko Eskola sosiaali- ja terveysministeriöstä, toimistopäällikkö Matti Lähteoja opetusministeriöstä, pääjohtaja Seppo Rautio elinkeinohallituksesta, toimistopäällikkö Risto Aurola ja ylitarkastaja Kaija Hasunen lääkintöhallituksesta, pääjohtaja Jermu Laine ja tullilaboratorion johtaja Heikki Pyy-salo tullihallituksesta, kuluttaja-asiamies Erik Mickwitz, sihteeri Marjo-Riitta Lahelma kuluttajavalituslautakunnasta, pääsihteeri Seija Turainen kuluttajaneuvostosta, elintarviketarkastaja Anna-Maija Nikunen Vaasan lääninhallituksesta, osastonjohtaja Jaakko Penttinen Kansanterveyslaitoksesta, ylijohtaja Esko Nurmi Valtion eläinlääketieteellisestä tutkimuslaitoksesta, lakimies Tuula Hiidensalo Suomen Kaupunkiliitosta edustaen myös Suomen Kunnallisliittoa, jaostopäällikkö Erik Nylund Finlands Svenska Kommunförbundista, tutkimussihteeri Ismo Luimula Suomen Ammattiliiton Keskusjärjestöstä, tutkimussihteeri Martti Luukko Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitosta, sosiaalis sihteeri Kai Libäck Akavasta, osastopäällikkö Jarmo Vaittinen Maataloustuottajien Keskusliitosta, oikeustieteen kandidaatti Arto Kettunen Kaupan Keskusvaliokunnasta, johtaja Virpi Tiili Keskuskaupakamarista, osastopäällikkö Hilikka Janhonen ja talouspäällikkö Antero Malmi Työtehosteusrasta, toiminnanjohtaja Eila Kilpiö Kotitalous- ja Kuluttaja-asiaint Tutkimuskeskuksesta, tutkimusjohtaja Seppo Heiskanen Elintarviketeollisuusliitosta, toiminnanjohtaja Leena Simonen

Kuluttajaliitosta, toiminnanjohtaja Gun Väyrynen Kuluttajat-Konsumenterna ry:stä, puheenjohtaja Eija Lukkari Kunnalliset Kuluttajaneuvotat ry:stä ja puheenjohtaja Kirsti Parkkinen Ravitsemusterapeuttien Yhdistyksestä.

Hallituksen esityksen mukaan perustettaisiin kauppa- ja teollisuusministeriön alainen kuluttajavirasto, jonka tehtävänä on huolehtia tuoteturvallisuuslaissa tarkoitetusta valvonnasta, tehdä kuluttajakysymysten hoitamiseen liittyviä hintaselvityksiä ja -vertailuja, huolehtia kuluttajavalituksesta, ohjata kuluttajaneuvontaa ja huolehtia muistakin kuluttajakysymyksistä, jotka eivät kuulu muiden kuluttajaviranomaisten tehtäviin. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on oikeus antaa virastolle myös selvitys-, kokeilu-, seuranta- ja suunnittelutehtäviä.

Kuluttajavirastolla olisi johtokunta, jonka tehtävistä, jäsenten määrästä ja asettamisesta säädetään asetuksella. Virasto voisi periä suoritteistaan maksuja valtion maksuperustelain säännösten mukaan. Elinkeinonharjoittajilla olisi velvollisuus antaa kuluttajavirastolle tietoja, joita virasto tarvitsee kuluttajakysymysten hoitamiseen liittyviä hyödykkeiden hintoja koskevien selvitysten ja vertailujen tekemistä varten. Kuluttajavirasto voisi määrätä tiedot annettavaksi myös lääninhallitukselle. Elinkeinonharjoittajalta ei pidä kuitenkaan edellyttää tietoja, joiden kerääminen vaatii kohtuutonta lisätyötä.

Kuluttajavirasto voisi julkaista suorittamien selvitysten ja vertailujen tuloksia, mutta se ei saisi paljastaa liike- tai ammattisalaisuuksiksi katsottavia tietoja ilman sen suostumusta, jota tieto koskee. Kuluttajavirastolle siirtyisivät ne elinkeinohallituksen tehtävät, joita ei ole siirretty muille viranomaisille.

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 1990 tulo- ja menoarvioon ja laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1990.

Valiokunta katsoo kuluttajahallinnon kokonaisuusdistukseen kuuluvan kuluttajaviraston

perustamisen erittäin tarpeelliseksi. Hajallaan oleva kuluttajahallinto keskitetään yhdelle hallinnonalalle. Valiokunta korostaa kuluttajasioita hoitavien viranomaisten ja muiden tahojen yhteistyön tärkeyttä.

Valiokunta kiinnittää huomiota esille nousseisiin henkilöstön siirtoon liittyviin palkkaus- ja koulutusongelmiin, jotka tulisi ratkaista.

Edellä esitetyistä ja hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä talousvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 1989

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Lindroos, varapuheenjohtaja Laurila ja jäsenet An-

dersson, Antvuori, Huuhtanen, Jouppila, Kauppinen, Mönkäre, J. Roos, Soininvaara, Vastamäki ja Wasz-Höckert.
